

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Hirdetések díja:

centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők

Kéziratok nem adnak vissza.

A helyzethez.

Az aktuális helyzetnek világos és hű képét adják a következő tárgyilagos nyilatkozatai egy gyakorlott politikusnak, melyeket a „P. Corr.” útján vettünk:

A képviselőház három hétre elnapolta üléseit s a legközelebbi ülést június 7-én tartja, mikor is az állatorvosi szolgálat államosításáról szóló igen fontos törvényjavaslatot veszi tárgyalás alá, mely javaslat az egyik legfontosabb állomást jelenti Széll Kálmán miniszterelnök közgazdasági programjában. Az utolsó napokban elfogadott törvényjavaslatok is nagy és lényeges kövek abban a hatalmas közgazdasági épületben, melyet természetesen alulról fölfelé kell korrekten és szolidan felépíteni és ha a szeszkontingensről és az értékpapírforgalom megadóztatásáról szóló törvényeknek van is agrárius mellekizük, nem szabad feledni, hogy Magyarország agrár állam, melynek első sorban mezőgazdasági érdekeit kell szolgálnia oly módon, hogy azért a kereskedelem és ipar érdekei se szenvedjenek és hogy az ugynevezett börzeadóval oly anomáliának vetettek véget, mely a kontinens egy előkelő tőzsdéjén sem létezik többé. Széll gazdasági programját kiváló módon kiegészíti a kereskedelemügyi miniszternek a hazai ipar érdekében indított akciója és el kell ismerni, hogy a miniszterelnök a munka embere s nem barátja az üres ígéreteknek. Oriási erőfeszítéssel siet programját teljesíteni, mert napról napra szaporodik a munka s mind újabb szükségletek keletkeznek a közgazdaság terén, melyen Magyarország anyagi jólétének kell mind barátságosabban felvirágoztatnia.

Politikai téren oly változás ment végbe, mely egyszerre vetett egy nem természetes állapotnak és ténynyé változtatta a képzelt politikai szabadságot. A polgár Széll kormányzata alatt ismét visszanyerte polgári jogait; jog és törvény ki van véve a pártpolitika kezéből s aki reájuk hivatkozik, többé nem kérdezik tőle, mi a politikai meggyőződése? A kormány-pártiság többé nem ad szabadalomlevelet jogtalan tulajdonosokra és a visszaéléseket megbüntetik ott, ahol találják, ha a saját husban kell is vájkálni. Jog, törvény és szabadság közjává lett s mindenki egyenlő mértékben részesül benne a vallási és politikai meggyőződés különbsége nélkül és csodálkozásunk, hogy voltak idők, midőn másképp is lehetett Magyarországon szabadelvű kormányok alatt. Széll miniszterelnök érvényre juttatta a törvényt s az igazi szabadelvűséget állította az ál szabadelvűség helyére. Az országról leoldozták a járószalagot és saját lábára állították s most készséggel követi a miniszterelnököt, mert ő a legmagasabb politikai szabadsághoz, a legmagasabb gazdasági viruláshoz és megizmodáshoz akarja felvezetni az országot.

A nemzetiségi kérdés Erdélyben.

Írta: Ürmösy Lajos.

(Vége.)

Hogy az „Albina” szerez földet s az intelligens proletárokat ülteti birtokosnak be oda, ez részben tény, ha nem is oly tulzott mérvben, miként állítatik. Hanem a kisbirtokos csak képzeleti birtokos, mert ha a betáblázott tartozását képtelen fizetni, hamar elvesz tulajdonjoga. De mi az „Albina” földvásárlása azon nagymérvű földvásárlással szemben, mit az állam tesz Erdélyben a telepítés céljából!

Nemetszág megijedne az oláh pénzintézetektől. Ha a román pályát végzett ifjuság kezd nehéz helyzetbe jutni, ez utóleri a magyar ifjuságot is, ha nem lépnek az iparf, kereskedői pályára is! Ne kívánjon ifjuságunk hivatalnokai ur lenni, hanem lépjen végre oly pályára is, ahol nem kell irasztal mellett ülni egész nap. De hát nálunk a megyék, városok még mind középiskolák felállítására várnak. A hivatali pálya — sajnos — a jelszó még mindig hazánkban. Erről e helyen sokszor szözlöttünk már, de meg nem szüntünk hangoztatni, mert nagy igazság.

Miután a földbirtokosok tulyomó száma Erdélyben magyar, a száz holdon aluli megoszlik a nép közt, ugy a községi, mint a városi ingatlan is, és ha a román egyházak, valamint a lutheránusoknak vannak egyházi, iskolai ingatlanai, ugyanez áll a magyar egyházakra is. Alsófehérmegye egy része például a római katolikus püspökségé, a gyulafehérvári katolikus káptalané és így tovább. Miután ilyen a helyzet, a magyar birtokos osztályra vár a feladat, hogy a román népet megnyerje és lelkileg beolvassa a magyar nemzetbe.

Nem nemzetiségéből akarjuk kivetkőztetni, csak hozzánk csatolni őket, hogy végre megérthessük egymást és ennek folytán tartsanak szorosán velünk; ne tartsák a magyar nemzetet magukkal szemben — idegennek. Érezzék, hogy együtt kell tartanunk és nem helyes uton járunk a konkolyt hinto izgatóik.

A népet pedig megnyerni és jobb érzelmet kelteni fel benne, nem olyan nehéz, hogy ennek a kivihetőségére a magyar földbirtokos-osztály abszolút semmi lépést se tegyen. Sőt kissé leereszkedőbb modorral a román birtokosok közt is akadhat segítő társra. A nagyobb földbirtok rendesen bizonyos konzervatív érzelmekeket kelt fel az ember keblében. Annak tulajdonosa nem nagyon siet oly párt zászlaját lobogtatni, amely az állami rend felforgatását vonná maga után s első sorban magára a birtokos-osztályra volna a bizonytalan helyzet válságos. Már pedig a román tulzók federalisztikus politikai irányzata megingatná a magyar állam egységét és erőben elgyöngyölve állna az előbb-utóbb megoldandó keleti kérdés elébe. De ez a birtokos-osztályt is válságba hozná.

A román intelligencia zöme ezt tudja és azért vett a román politikai gyűléseken — mikor a nemzeti komité még virágozhatott — oly kis számmal részt. A vezetők is, mint az ügyvédek, papok sorából került Erdélyben ki, akik a zavarosban halászhattak, veszteni azonban sokat ugy sem veszthettek. Tehát, ha a román birtokos-osztály közt akad is, aki nem idegenkedik a román tulzók törekvéseitől, sokkal nagyobb azonban azoknak száma, akik a békés politikának a hívei és ezért vesznek oly nagy számban részt a románok a képviselőválasztásokban. Az ugynevezett román passzivitás Erdélyben csak papíron van dokumentálva, a valóságban nyoma sincsen.

Tegyen ugy a magyar birtokos-osztály, hogy barátokké a román birtokosokkal is, váltsanak többször eszmecsereket, ami mind be fog folyni az idegenkedés lebontására.

A román néppel már éppen könnyű bánni, nincs kifejlőve benne oly nagy mérvben a faji önérzet, miként ez tapasztalható a székelyeknél. És így ahhoz huzódik inkább, aki szívelyes, jóindulatu vele szemben.

Kis községe lakóinak vezetését vegye a magyar ur a kezébe és állandóan ügyeljen fel a községi iskolára, hogy mily szellemben neveltetnek ott, tanítják-e a magyar nyelvet, van-e oly gyermek, aki nem jár iskolába! Nem nehéz földadat, mert hiszen az erdélyi román községek nem tulságos népeselek. Az iskolában való gyakori megfordulásával buzdítani fogja a tanítót is hivatása teljesítésében és a gyermekek szívében ki fog fejlődni a magyar urhoz való ragaszkodás, amely érzelem kísérni fogja egész életen át. A tanfelügyelő ugyan sokat nem tehet egy nagy megyében a hazafias iskoláztatás érdekében, ha a magyar birtokos is nem megy segélyére.

Midőn pedig eljön nemzeti ünnepünk, a Szent István nap, ezt tegye hazafias napjává a magyar birtokos, tartson értelműkhöz mért beszédet nekik, osszon kis képes könyvecskéket ki, ami bizony nagyon kevés költségbe kerül, egy városi éjjeli vigadózás tizannyiba kerül. A nagy nap emlékére hívja asztalához a tanítót és papot, hogy azok is fogják jobban fel a nagy nap jelentőségét. De más alkalmakkor se irtózzék a tanító meghívásától. A vendége szegletessége nem ok arra, hogy olykor-olykor ne ülhete családjával vele egy asztalhoz. S ha a birtokos nem érti meg hivatását, hát vegye azt kezébe a neje s teljesítsék ok a magyar nemzeti missziót. Legyenek ok a vezetők a nemzeti nagy misszió teljesítésében.

Az erdélyi magyar nők hazafiságát költők örökölték már meg, a történelem lapjaira is bevették nevüket.

Álljanak össze és a nép értelmi felfogásához mért heti kis magyar lapot járassanak, amiből hazafias szellemet fog beszívni a tanító, pap s mindenki, aki tud magyarul; az új nemzedék pedig annak már rendes olvasója lesz. Így fogjuk megoldani a nemzetiségi kérdést Erdélyben.

Közgyűlés.

A nagyenyedi ev. ref. egyházközség vasárnap d. e. 11 órakor Gáspár János egyházközségi főgondnok elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek igen fontos tárgyát a nagyenyedi ev. ref. templom renoválásának mikénti keresztülvitele képezte. Elnöklő főgondnok e tárgyban részletes felvilágosítást nyújt a közgyűlésnek és kiemeli, hogy a keresztülvihető tatarozásokra nézve ugy Alpar Ignác híres műépítészünk, mint Aibert Iván kir. főmérnök adtak szakvéleményt, és ajánlja, hogy e szakemberek utmutatásai figyelembe vételével vitessék keresztül a szándékolt javítás. A felmerülő költségek mikénti fedezésére nézve előadja elnöklő főgondnok, hogy ezeket az egyházközség közadakozásokból reméli befolyandóknak, és már is örömmel jelzi, hogy mihelyt a mozgalom megindult, már is szép adományok folytak be e célra, így Zeyk Dániel főispán, Gáspár János főgondnok, br. Bánffy Kazimir, Müller Mihály 200—200 koronát, Szilágyi Farkas, Lengyel György 100—100 koronát adományoztak, a gyűjtés pedig folyamatban van.

A kérdéshez elsőnek Szilágyi Farkas szólott. Fájdalommal látja, hogy akkor, midőn az egyházközség egy igen fontos és hosszú időre kiható tárgyban van hivatva határozni, a képviselői tagok nem elég élénk érdeklődést tanúsítanak az egyház ügyei iránt és a közgyűlésre oly kevesen jöttek el. A tárgyhoz szólva, aesztetikai és czélszerűségi okokból a templom és tornyának tataroztatásával kapcsolatosan a sekrestye lebontását ajánlja Jancsó Sándor, Fogarasy Albert, dr. Varró László Szilágyi indítványát pártolja; dr. Magyar Károly történeti szempontból, mint szép műemléket, a sekrestyét fentartandónak véli és ennek fentartásával ohajtja a javításokat keresztülvendőknek.

Elnöklő főgondnok a kérdést szavazásra bocsátván, a közgyűlés egyhangulag kimondja a javítás szükségességét és annak keresztülvitelével Incze Lajos vállalkozót bizza meg, szavazattöbbséggel pedig az építkezéssel együtt a sekrestye lebontását is elhatározta. Dr. Magyar Károly a határozat ezen utóbbi részé ellen felebbeszét jelent be és így az igazgató-tanács lesz hivatva dönteni, fentartandó lesz-e a sekrestye, vagy bontassék le. A határozatok enuncziálása után a közgyűlés déli 1 órakor érte végét.

Egyházkerületünk minden rendű tagjaihoz!

Az „Erdélyi Protestáns Lap” folyó évi 15-ik számában a folyó évi június 7-ik napján tartandó egyházkerületi Egyházi értekezlet érdekében „Értesítő és Meghívó” jelent meg. Örömmel tapasztaljuk, hogy az Értekezlet iránt egész egyházkerületünkben nagy érdeklődés nyilvánul.

Az Értekezlet célja az egyházi élet körébe eső ismeretek terjesztése, a valódi evangéliumi hit ápolása, az egyházi és világi elemek közös munkára tömörítése. És mind ezt azért, hogy az egyházi élet körén belül kifejtett élettevékenység fokozásával a Krisztus vallása minél teljesebb mértékben áthassa, megnemesítse és ugyszólván megszentelje a földi élet egész körét.

Ki kell jelentenünk, hogy e törekvéshez mi magunk is egész lélekkel csatlakozunk. Mert ugy vagyunk meggyőződve, hogy egyháztársadalmi fellendülésre és munkára szükségünk van.

Vannak református egyházközségeink, presbyteriumaink, hatóságaink, van református kultusunk, irodal-

munk, törvényünk, de szükség, hogy legyen minden akadályt legyőző eleterős közszellemünk, amelynek egy csejra siető tevékenysége áldást hoz az egyháza, javára válik a hazának s tanubizonyoságot tesz mellettünk arról, hogy mi nem ok nélkül valljuk szellemi életünk egyedüli fejének a Krisztust.

Helyeseljük, hogy az Értekezlet egyházkerületünk tagjait, az egyházi és világi renden levőket egyaránt, társadalmi, de egyszersmind a legmagasabb földatira: istenországá építésére irányuló munkában akarja egyesíteni. E közös munka a protestantizmus lényegéhez tartozik, mert a Krisztus evangéliumába vetett közös hitből fakad, hogy rajta epüjön fel a földön Istennek országa. Szükség tehát, hogy e munkában részt vegyen a pap a templomi katedrán kívül is; részt vegyen a presbyter, a gondnok a hivatalos munkakörön kívül is, sőt részt vegyenek e társadalmi munkában azok is, kik ez idő szerint az egyházban hivatalos állást nem töltenek ugyan be, mindazáltal egyházunk élő kövei akarnak lenni: az ifjú is, a nő is, a férfi is. Az egyének munká, áldozat, lelkes csatlakozás által örökkévaló, isteni csejlokba kell beolvadnia, hogy maga is örökkévalóvá válhasson.

Ily munkálkodásra szervezkedni, a munka programját megállapítani és a munkába a megfelelő szellemet vinni be: az Értekezlet nagyjelentőségű feladata lesz.

Mi magunk az Értekezleten, Isten segédelmével, személyesen részt veszünk és pedig úgy reméljük, hogy egyházkerületünk színe-javának számos képviselőjével együtt fogunk részt vehetni.

Kelt Kolozsvárt, 1900. május hó 17 ik napján.

Báró Bánffy Dezső, s. k.
erdélyi evang. egyház-
kerületi főgondnok.

Dr. Bartók György, s. k.
püspök.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a sárdi postahivatalhoz postamesterré Balogh Berta czelnai lakost nevezte ki.

— **Bizalom és elismerés Zeyk Gábornak.** Vizakna város képviselőtestülete f. hó 19-én tartott rendes közgyűlésében, dr. Szócs Géza tanár indítványára, Ambrus Károly tanácsos pártoló felszólalása után, egyhangulag elhatározta, hogy Zeyk Gábornak, a kerület képviselőjének, a vizaknai fürdő érdekében a képviselőházban elmondott beszédéért, melynek kedvező hatása már is ismeretes, valamint egyáltalán buzgó törvényhozói kötelesség teljesítéséért köszönetet és elismerést szavaz és az elismerésről a képviselői jegyzőkönyvi kivonat által értesíti.

— **A konfirmálandó növendékek kikérdezése** hétfőn folyt le az ev. ref. templomban az egyháztanács tagjai és néhány érdeklődő szülő jelenlétében. Nagybárá szabatos, szép feleleteket dicsérték a növendékek szorgalmát és a tanítómestert Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész. Kellemesen lepte meg a hallgatókat a szabatos felelet, melyet olvasni nem tudó növendékek adtak, kik tehát kizárólag a figyelemre voltak utalva. Az ünnepélyes felavatás mai napon, áldozó csütörtökön fog lefolyni és programja a következő:

1. Invokáció. 2. Ének a gyülekezet által; a CLXVI. dicséret 2. verse. 3. A tüzoltó-zenekar játéka. 4. Ének, a tanító-képezde dalkara által. 5. Ima. 6. Ének, a kollégiumi ifjuság vegyeskara által. 7. Prédikáció. 8. Ének-szólo hegedű- és harmonium-kísérettel. 9. A felserdültek fogadástele. 10. Felserdültek éneke. 11. Urvacora-osztás és megáldás. 12. „Áldást kértünk oh nagy Isten” — gyülekezeti ének. 13. A felserdültek ajánlása. 14. A tüzoltó-zenekar játéka.

— **Tassi Végh Bertalanné Brencsán Erzsébet** temetése Kolozsvárt szombaton délután közrészvét mellett folyt le. Impozáns módon nyilatkozott meg ez alkalommal az az általános tisztelet, melyben az elhunyt urnó és férje, szabadságharcunk vitéz ezredese, ugy Kolozsvárt, mint rokonai és tisztelőik nagy körében részesülnek. A temetésen Bíró Bela apátplébános czelebrált. A nagy gyászmenetben ott voltak Beldi Ákos gr. és Poisa József főispánok, Bánffy Ernő báró, Szabó József főrendiházi tag, Feilitzsch Arthur báró orsz. képviselő, Fekete Gábor kir. táblai elnök, a város, a vármegye tisztviselői, a kir. tábla és törvényszék bírái, az egyetem számos tanára, a gyászoló rokonok között Török Bertalan orsz. képviselő és neje. Részvét-tölmacsoló levelek és táviratok egész tömege érkezik naponta a bánatos férjhez, ki nagy fájdalmát ritka erővel viseli. A temetés utáni napon a Ferencziek óvári templomában tartott requiem színtén sokan jelentek meg a közszeretben állott urnó tisztelői közül.

— **Halálozás.** A Bethlen-főiskola érdemes zene-tanára, a nagyenyedi önkéntes tüzoltó egyesületnek sok éven át buzgó karmestere, Zaida János e hó

22-én délután, több mint egy évi súlyos szenvedés után elhunyt. Az előzékeny modoru, ambiciózus férfiut ismerte és becsülte az egész város s így halála általános részvétet keltett. Temetése a várszeg-utczei halottas háztól csütörtökön lesz. Pihenjen csendesen. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Zaida Arnold, Adél és Irén, mint a megboldogultnak gyermekei; Zaida József, mint fivere, mély fájdalommal tudatják, hogy a gondos édes atya szerető testver Zaida János, a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola nyugalmazott zenetanára, f. hó 22-én d. u. 2 óraker életének 66-ik, özvegységének 5-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemei f. hó 24-én d. u. 4 óraker a várszeg-utczei halottas háznál végzendő ev. ref. szertartás után fognak örök nyugalomra helyeztetni. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nagy-Enyeden, 1900. május 22-én.

— **Öngyilkosság.** Egy fiatal, 18 éves szolgáló leány dobta el magát az életet elmuvt vasárnapon. A Telegdy István városi irnoknál szolgáló, feleenyedi illetőségű Kerekes Sári, említett napon a mosogatóst szép rendben elvégezve, ünneplőjébe öltözött és öngyilkossági szándékából egy jó adag szublimátot vett be. A mérég hamarosan megkezdette működését és a háziak remélve küldöttek orvosért, ki minden rendelkezésre álló eszközt felhasználva a szerencsétlen leány életének megmentésére, mire ez maga is kérte, de hasztalan, néhány órai kínos szenvedés után a szegény meghalt. Mint mondják, szerelmi bánata készítette tetere, állítólag egy legénybő volt szerelmes, ki a városból távozott és egy ideig leveleket írogatott neki, egy idő óta azonban nem adott életjelet magáról. A halálát okozó méréghez úgy jutott, hogy gazdája a sertésvesz ötlethől szerezte azt be és zár alatt tartotta, de a szerencsétlen megkerítette a kulcsot s itokban kivette a mérget, mely szükséges volt sötét elhatározásához. Ime a divatos betegség a nép között is hódít!

— **A tüzoltó egyesület köréből.** Az önkéntes tüzoltó egyesület parancsnoksága a napokban tartott ülésén, az ürességen levő segédítési állásra Székelyhid y Viktor vármegyei filloxiára-biztos, gazdasági egyesületi titkár helyettesítette. Az új segédítéstet végleges megválasztani a legközelebbi közgyűlés lesz hivatva, mely bizonyára örömmel fogja ezt tenni, olyan egyénről lévén szó, kinek ügybuzgalma, lelkiismeretessége általánosan ismert és az egyesületre néve csakis nyereségnek tekinthető. Maguk részéről csak gratulálhatunk a parancsnokságnak a szerencsés választáshoz. — Az egyesület június hó 10-iki majálisára szorgosan folynak az előkészületek és a mulatság már eleve is nagyon kedélyesnek és látogatottnak ígérkezik.

— **A tornavizsga elhalasztva.** A Bethlen főtanoda növendékeinek mai napra hirdett tornavizsgája Zaida János tanár közbejött halála és mai temetése miatt e hó 25-ére, pénteken d. u. 4 órára halasztatott el. A képezde és az elemi osztályok tanulóinak mult vasárnapról szintén elhalasztott tornavizsgája jövő vasárnap d. u. 3—5 óráig fog megtartatni.

— **Germanizáló tábornok.** E címen a kolozsvári „Újság” Gyulafehérvárról keltezte a következő sürgönyt közli: Gyulafehérvárt Perl Mór tábornok téparancsnok, a laktanyában szemlélt tartván, levette a magyar feliratu dohány-elárusító és italmérsi jelző táblákat, sőt az összes magyar táblákat a laktanyában, mondván: Hier giebt es keine ungarische Aufschriften und gibt kein ungarischer König. Pénzügyorség tényleirást vett fel a kántinosokkal.

— **Országos gazdaértekezlet.** Az „Erdélyi Gazdasági Egyeslet” Háromszék vármegye gazdabizottságának közreműködésével folyó évi június hó 5-én, pünkösd harmadnapján, délelőtt 9 óraker Sepsiszentgyörgyön a városháza dísztermében országos gazdaértekezletet rendez a következő programmal: Június 4-én: I. A délutáni vonatkál érkező vendégek fogadása a vasuti állomásnál. (Elszállásról a szállást rendező bizottság gondoskodik.) II. Este hét és fél óraker: ismerkedési estély a városi nagyvendéglőben. Étkézés étlap szerint. Június 5-én: I. Délelőtt 9 óraker értekezlet a város dísztermében a következő tárgysorozattal: 1. Az adóreformról. Előadó: Cs. Szabó József. 2. A székelykérdésről székely kisgazdák gazdasági viszonyairól. Előadó: dr. Székely György. 3. Az erdélyi magyar fajta szarvasmarha és tejtermelésünk. Előadó: dr. Szentkirályi Ákos. 4. Háromszék vármegye hitelviszonyai, különös tekintettel a földhitelre. Előadó: dr. Bodor Tivadar. Az előadott tárgyakhoz minden résztvevő — a jelentkezés sorrendjében — hozzá szólhat. II. Déli fél két óraker közebéd a városi nagyvendéglőben. Egy teríték ára: 5 korona. III. Délután 4 óraker a lókiállítás és a város megtekintése. IV. Este 8 óraker a városház dísztermében tánczszal összekötött estély. Rendezi a sepsiszentgyörgyi jótékony nőegylet. Június 6-án: Reggel 6 óraker kirándulás Málnás

fürdőre a szénsavgyár megtekintésére s onnan Előpatak fürdőre. Az értekezleten, közebédén és a kirándulásokon résztvenni ohajtók felkérletnek, hogy egy levelező-lapon jó előre jelentsek be magukat „Sepsiszentgyörgy város polgármesteri hivatalánál”, hogy esetleges elszállásolásukról stb. gondoskodni lehessen.

— **Majális.** A zalathnai m. kir. állami polgári leányiskola f. hó 24-én d. u. a „Lövész-Egylet” kertjében, kedvezőtlen idő esetén Kolozsvári Nándor nagytermében szegénysorsu tanulóinak tankönyvekkel való felsegélese s ifjusági könyvtára alapja javára jótékony-czélú majális rendez. Belépti díj-személyenként 1 korona, tanulóknak 50 fillér. Felülzitetések a jótékony czélra köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A majálison Káló Géza nagyenyedi kitünő zenekara fogja a zenét szolgáltatni.

— **Fagy.** A mint tudósítók jelenti, folyó hó 22-ére virradólag a szomszédos Torda-Aranyos vármegye több községében fagy volt. A fagy erős károkat okozott Torda, Bágyon, Mészko községek határaitban, továbbá a Kolozsvárhoz közel fekvő községekben. Bizony, bizony, elég volt már a — fagyból.

— **A „Transilvania” gyümölcs- és konzerv-gyár** szövetkezet f. hó 20-án tartotta meg alakuló közgyűlését, Déván, gr. Bethlen Miklós főispán elnökletével. A közgyűlés, melyen mintegy 40—50-en vettek részt konstataulta, hogy az eredményes működéshez szükségeltető alaptőke, mintegy 170 ezer korona, biztosítva van. Örvedetes jelenség, hogy az erdélyi részek gyümölcstermelői ily szép számban voltak jelen és nagy érdeklődéssel és bizalommal tekintenek eme életrevaló vállalat elébe. — A gyűlésen az alapszabályok, hosszas tárgyalás után, véglegesen megállapították, az igazgató és felügyelő bizottság tagjai megválasztattak, és elhatároztatott, hogy a gyár működését mielőbb meg fogja kezdeni. A gyűlésen jelen volt az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőtében Székelyhid y Viktor gazd. egyll. titkár.

— **Idézés bünügyben.** A tordai kir. törvényszék vizsgáló bírájától. Sz. 1512/900. bt. V. 12/900. Sikkasztás büntette miatt gyanúsított Hyma Frigyes Gyula ügyvédi irnok a B. P. 470. §-ban meghatározott következmények terhe alatt felhívatik, hogy jelen idézés utolsó közlésétől számított egy hó alatt alólirt vizsgálóbírónál kihallgatása végett jelentkezzék, vagy tartózkodási helyét jelents be. Tordán, 1900. május 18-án. Dr. Borzsoyay Béla, vizsgáló bíró.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora- és hegedű-zenemű-folyóirat, most megjelent X-dik füzeté a következő szép zenemű-újdomságokat közli: I. Buday Istvántól „Játszik a szél” balatoni nótát. II. „Barkochba” operából a „Malom-dalt.” III. „Barkochba” operából a „Mint a virág, mit letör a szél” dalt. IV. Mendelssohn Bartholdy Bódog „Dal szöveg nélkül” klasszikus szépségű szalon-darabját. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes füzeté. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjegy tartalommal jelenik meg a legjobban megválasztott, kiváló sikerű újdomságokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 8 korona, félévre 120 oldal tartalomra 4 korona. Előfizethetni a most folyó II. évnegyedre a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62/a, honnan megismerésre mutatvány-füzetet ingyen és bérmentve küldenek.

Nyilt tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

Alólirt, kinyilatkozatom, hogy Arz Albert ur abrubányai bírósági aljegyzőtől — ki engem folyó hó 20-án d. u. 5^{1/2} óraker a „Detonáta” szálloda kávéházában nyilvánosan megsértett és ezzel qualificalhatatlan viselkedésének ismételt jelét adta: — a magam igazolására beszerzett és alább következő „Nyilatkozat” tartalma szerint lovagias elégtételt nem kérhetek és nem is kaphatok.

„Nyilatkozat. Alólirtot Hamburger Gyula, mint a „Detonáta” szálloda bérlője kinyilatkozatom, hogy ez előtt mintegy 4 hónappal a kávéházamban, az én, Szabó Dénes mézszárosmester és Roth György asztalosmester társaságában kártyázó Arz Albert bírósági aljegyző urat, Roth György asztalosmester nyilvánosan legazemberezte és jellentelen embernek nevezte. Ezen kijelentéssel egyidejűleg megjegyzem azt is, hogy ezen kártya-affairenek tauja volt kávéházam egész közönsége. A rubányán, 1900. május hó 21-én. Hamburger Gyula s. k. Előtünk mint tanuk előtt:

Képes Kálmán s. k., Fleischmann Márkus s. k.

Felemlitem azt is, hogy Arz Albert ur a rajta elkövetett sértés megtorlásáért még a törvényes lépéseket sem vette igénybe.

Abrudbányán, 1900. május hó 21-én.

Drala Miklós,
joghallgató.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem menyasszonyi ruha

16 ft 50 krtól feljebb — 14 méter! postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak posta fordultával küldetnek; nemkülönböztetve fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 ft 65 krtig méterenkint.
Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** (5)

2412. sz.

tlkvi 1900.

Hirdetmény.

Fugad község telekkönyve tagosítás folytán az 1869-ik évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényekkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási tervezet (előmunkálat) hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. június hó 18-án fog megkezdődni.**

Eunélfogva felhivatnak: 1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthető.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt még az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog- vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1900. évi május hó 10-én.

Vincenti,
kir. járásbíró.

3—3 3085

A nagyenyedi Salmen-féle

HÁZ eladó.

Bővebb felvilágosítás **dr. Mayer Ödön**
gyulafehérvári ügyvédnél nyerhető.

2—3 3091

Biztos kereset

kínálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényekkel értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

2—10 3086

„MERCUR“

váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
**Arany-János-
utca 31.**

Brády-féle

Mária-czelli gyomorcsapok

Figyelni a végjegyre.

nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbőfőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál.

Említett bajoknál a **Brády-féle Mária-czelli gyomorcsapok** évek óta kútnóknak bizonyultak, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsapok“-et kell kérni s szigorúan vigyázni kell a fenti végjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű valódi Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsapok“ ára üvegenként 40 kr, dupla üvegekben 70 kr, míg a nem valódi és csekély értékű utánzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 krért ajánlják.

1904. 24—24.

Alulírott becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, miszerint az ezen évben beszerzett **legújabb fajta gőzcséplőgép garnitúrával** bármilyen **szalmás gabonát** vagy **magnak hagyott takarmányt**

elcsépelek

a budapesti állami ipariskolában és különböző vidékeken gyakorlatilag szerzett szakavatottsággal; miután szándékom nemcsak ez évben, hanem több éveken át is csépetetni, törekedni fogok, hogy mindazoknak, kik az idén bizalmukkal megajándékoznak, mint a később jelentkezőknek is bizalmát kiérdemljem szakképzett és lelkiismeretes munkámmal.

Tudakozódások és cséplés iránti megbeszélések egyelőre **Mátyás Sándor** urnál eszközölhetők.

Ifj. Hegyi János

elektrotechnikus gépész.

1—4 3095

Pártoljuk a hazai ipart.

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget az **erdélyi ipart pártolni** és a vendéglőben **csakis**

marosvásárhelyi sört

követelni.

8—13 3083

Pártoljuk a hazai ipart.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében bárhol megjelenő és bármily nyelvű

könyvek, diszművek, folyóiratokra

elvállal megrendeléseket s azokat a legpontosabban teljesíti. Együttal felhívja a közönség szives figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű cikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtatnak el megrendelések modern felszerelésű

könyv- és könyvmai műintézete, könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére.

3—2 3081

20 darab
marosujvári
takarékpénztári
részvény eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

3-3 3082

Szentkirály-utczában 52. sz.
házas telek
örök áron eladó.
Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

2-3 3092

Dús választéku BUTOR-RAKTÁR

saját készítményű szalon-, háló- és étkező-szoba, valamint konyhaberendezésekből, szolid és izléses kivitelben s jutányos árákon. Továbbá ugyancsak saját készítményű kárpitos- és diszító-munkák, valamint galv. sodronyágybetétek és kocsilések. Ágybetétek, méret szerint, drbként: fakereiben 14 korona, vaskereiben 20 korona. Kocsilések drbként 16 koronáért.

Baumann Arnold mű-, épület- és butor-asztalos gyárában Gyulafehérvárr.
Képes árjegyzék 1 korona (vagy visszaküldés) ellenében.

13-20 3048

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcellán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED
FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni **tormás virsli** s más **husneműek**, különféle **sajtók**, valamint az egész országban híres **orosházi házi kenyér** kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!
A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert
ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestárú-gyár.
Ő esászári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg **rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel.** Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a minájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.
Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:
Tisztelt Doktor ur!
Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő hive
Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.
Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-főle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.
Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.
Ezért küldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges befizetése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árendemény.
Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.
Az Asbestárú-gyár betéti társaság képviselete és elárúsító raktára:
Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Sz. 478-900.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán Verespatak nagyközség községi **orvosi állása** üresedésbe jöven, arra pályázatot hirdetek.

Felhivatnak mindazok, kik ezen évi nyolczszáz (azaz 800) korona fizetéssel egybekötött községi-orvosi állást elnyerni ohajják, az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt pályázatukat f. évi **május 31-éig** adják be.

Látogatási díj szabályrendeletileg megállapítva nines, az szabad egyezkedés tárgyát képezi a megválasztandó községi orvos és az előjáróság között.

A választás f. évi június hó 5-én a. e. 10 óra-kor Verespatakon a községi háznál fog megtartatni. Verespataki járás főszolgabírói hivatala.

Verespatakon, 1900. május 15-én.

Incze Antal

3089 2-3

szolgabíró.

2741. sz.

1900. tilkvi.

Hirdetmény.

M.-Forró község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1890. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvényezikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ainak alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. törvényezik 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánának, másbéli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ez meg nem hosszabbítható záros határidő letelté után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. év XXXVIII. törvényezik 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jöhizemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíróság telekkönyvi hatósága.

Maros-Ujvárt, 1899. december hó 13-án.

Csegézy,

3088 2-3

kir. járásbíró.